

Visie, ambitie & doelen

Gedeelde waarden van de Schoolwerkplaats

KMS

- Verantwoordelijke: Directie
- Versie: 1.0
- Status: Definitief
- Voor wie: Iedereen
- Herzieningsfrequentie: Eens per vier jaar zodra definitief
- Link naar webversie
- Categorie: SKA1
- Printdatum: zondag 6 november 2022

Achtergrond

Voor ons is onderwijs meer dan een gebouw waar lesgegeven wordt. Voor ons is onderwijs een waardesysteem. Waarbij wij een waardesysteem definiëren als het samenhangend geheel van waarden van een individu, groep of samenleving.

Een waardesysteem kan beschouwd worden als een zienswijze en manier van denken. Het is geen typologie die gebruikt kan worden om mensen in te delen. Bij een waardesysteem gaat het niet om wat mensen zeggen of doen, maar om de redenen dat zij dat doen, dat wil zeggen hun motivaties en drijfveren.

In dit visiedocument vind je de resultaten van het proces van het vinden van de gedeelde waarden van de Schoolwerkplaats.

In dit proces zijn verschillende betrokkenen bij de school aan het woord geweest: Ouders, bestuursleden, leerkrachten en andere teamleden van de school en natuurlijk de kinderen.

Aan het begin van het schooljaar 2021-2022 zijn alle ouders uitgenodigd door de directeur om in een gesprek aan te geven wat zij belangrijk vonden in een school en welke aspecten van de Schoolwerkplaats overeenkwamen met hun eigen waarden en welke niet.

Het bestuur van de Schoolwerkplaats had haar visie op onderwijs en in een document genaamd "het koersplan" duidelijk gemaakt. Ook dit plan is naast gesprekken met het bestuur meegenomen in de samenstelling van dit visie document.

Als team hebben wij ons laten begeleiden in het expliciet maken van onze gedeelde waarden omdat we dicht op de dagelijkse praktijk zitten. Dit proces is begeleid door Gonnie Albrecht en Sharon Kruisdijk van Pi-research.

Het expliciet maken van deze waarden diende voor ons meerdere doelen. Allereerst willen wij aan ouders en toekomstige collegae die geïnteresseerd zijn in onze school duidelijk kunnen maken waar wij voor staan. Ook willen wij deze waarden stevig verankeren in de dagelijkse routines. Een van de concrete opbrengsten van dit visie document is dan ook een duidelijk pedagogisch kader zoals dat beschreven staat in de kwaliteitskaart “Gedragsverwachtingen”

Dit visiedocument is een levend document en we zullen dit in de loop van de jaren laten groeien en we zullen het verbeteren.

Waarde 1: Verbinding/ respect

Ontwikkelen doe je in verbinding

Ontwikkelen en leren staan met elkaar in verbinding. Kinderen ontwikkelen zich door te leren en leren doordat ze zich ontwikkelen. Dit proces is bovendien onlosmakelijk verbonden met het ontwikkelen leerproces van leerkrachten, de organisatie waarvan zij deel uitmaken en de omgeving van deze organisatie. Ieder onderdeel van dit proces, deze organisatie en deze omgeving heeft het andere onderdeel nodig. Alle processen staan met elkaar in verbinding, geen enkele persoon en geen enkele schakel kan zonder een andere. We staan voortdurend met elkaar in verbinding.

Sociale verbondenheid

Kinderen zijn sterk sociale wezens. De fases die op de basisschool doorlopen worden worden gekenmerkt door een steeds grotere behoefte om zich als individu te profileren en zich enerzijds te verbinden met het collectief en anderzijds zich ertegen af te zetten.

Verschillende sociale settings leveren verschillende kansen, uitdagingen en leermomenten op. Daar waar je in een gezinssituatie je rol vaak die van kind, broer of zus is, is die op school van een andere orde.

Vriendschappen ontstaan, verdwijnen. Sommige kinderen zijn gewoon klasgenoten. Met sommige moet je je leren verhouden.

Onze school moet een veilige basis zijn om met de ontwikkeling van deze sociale verbondenheid te experimenteren.

Verbinding met de omgeving/ ruimte

Minstens zo belangrijk als onze sociale omgeving is de fysieke omgeving waarin wij ons begeven. Het is algemeen bekend dat om goed te kunnen leren, een leerling een rijke, krachtige en betekenisvolle leeromgeving nodig heeft. In zo'n omgeving wordt het leerproces van leerlingen optimaal bevorderd.

Voor de Schoolwerkplaats is deze omgeving meer dan het klaslokaal, meer dan het schoolgebouw. Wij zijn ervan overtuigd dat de échte wereld de meest betekenisvolle leeromgeving is. Wij zijn ervan overtuigd dat de natuur de beste omgeving is om tot ontwikkeling te komen.

Betekenis ontstaat door verbinding met de werkelijke wereld om ons heen. De natuur is ons meest natuurlijke maat der dingen.

Verbonden in de tijd

Elk mens heeft een geschiedenis, elk mens komt ergens vandaan. Alle kennis is ooit vergaard, elke ervaring is ondergaan. Een sensatie wordt een emotie, een emotie een herinnering. Deze sensatie, emoties en herinneringen bepalen weer hoe we nieuwe ervaringen tegemoet treden. Gedeelde ervaringen vormen sterke verbindingen. Als we kijken naar het verleden zien we dan we anderen nodig hebben gehad en als we kijken naar de toekomst zien we dat ook.

Bewustzijn en stilstaan hierbij is belangrijk

Ons uitgangspunt van de verbondenheid met anderen, de wereld om je heen en met de tijd is voor een kind een abstract begrip. Wij zien het als onze verantwoordelijkheid om door de jaren op de basisschool heen dit besef van verbinding te laten groeien door er het te benoemen en het de kinderen te laten ervaren.

Wat betekent deze waarde voor ons gedrag?

Wat verlangen we van onszelf en elkaar hierdoor?

Algemeen

Bewust handelen/ nadenken
Aandacht voor de ander
Aandacht voor de omgeving
Aandacht voor wat er straks gebeurt

Onderwijssituatie

Wij onderscheiden individuele tijd en collectieve tijd. Waarbij individuele tijd de tijd is dat je voor jezelf bezig of ruimte is voor eigen initiatieven en collectieve tijd die tijd waar de groep belangrijker is.

Individuele tijd:

Neem alle ruimte die je nodig hebt maar hou rekening met een ander.

- Het geluidsniveau is laag. Met geluid verstoort je de ander in zijn/ haar individuele ruimte.

- Hou rekening met elkaar
- Geef elkaar de ruimte
- Kom niet ongevraagd in elkaars personal space.
- Zorg voor je omgeving
- Ruim je spullen op. Maak niks kapot. Kijk naar je omgeving, Ben je er bewust van.
- Ruimte voor verschil
- Sommige kinderen hebben andere dingen nodig dan anderen.

Collectieve tijd:

- We houden onszelf in. Het gaat nu om de groep, niet om mij of jou.
- We helpen elkaar
- Het proces van de groep is ons proces. We zijn ons bewust van wat de ander nodig heeft.
- We zijn rustig
- We oefenen onze stopkracht en onze buigkracht.
- We nemen een luisterhouding aan

Overgangssituaties:

- Neem alle ruimte die je nodig hebt maar hou rekening met een ander.
- Van activiteit naar activiteit doen we snel en efficiënt
- Afronden doen we snel en efficiënt
- Het geluidsniveau is laag. Met geluid verstoort je de ander in zijn/ haar individuele ruimte.
- Hou rekening met elkaar

Waarde 2: Vrijheid in verantwoordelijkheid (eigenheid)

Naast verbondenheid vinden zij vrijheid van het individu een belangrijke waarde. Waarmee wij bedoelen dat wij vinden dat mensen hun eigen beslissingen mogen maken. Dat we de ander en het collectief erkennen.

Wat bedoelen we met Vrijheid?

Achtergrond: vrijheid is samengesteld en getrapt

Allereerst erkennen wij dat vrijheid een complex begrip is. Iedereen heeft hier een notie van en wij hechten eraan om ons begrip hiervan samen te vatten. Wij volgen Kant in het erkennen van het verschil tussen “vrijheid van invloed van anderen” en “vrijheid om ons leven vorm te geven”.

Vrijheid van invloed van anderen

De vrijheid van invloed van anderen wordt ook wel de negatieve vrijheid genoemd. Deze vrijheid houdt verband met vrijheid en bevrijding, bijvoorbeeld van dwang, van overheersing, ziektes en waandenkbeelden. Het gaat om de vrijwaring van...

Het gaat daarmee over fundamentele vrijheden zoals:

- Vrijheid van meningsuiting
- Vrijwaring van gebrek
- Vrijwaring van vrees
- Vrijheid van geloof

Het gaat om vrij te zijn om te handelen zoals wij willen. De vrijheid mag slechts aan banden worden gelegd in zoverre dat noodzakelijk is om anderen optimale vrijheid te garanderen.

Op school betekent dit dat we met zijn allen moeten zorgen voor een veilig klimaat. Oog hebben voor elkaar en een cultuur ontwikkelen waar we vrij zijn van pesten, waar we niet bang zijn om te zijn wie we zijn.

Vrijheid om vorm te geven

De vrijheid tot het inzetten van je eigen vermogen houdt in dat wat men wil ook werkelijk in vrijheid en zelfstandigheid kan worden nagestreefd. Het is de vrijheid om het leven zoveel als kan zelf vorm te geven. Dit heeft te maken met de garantie van sociaaleconomische en culturele mensenrechten (bijvoorbeeld vrije keuze van beroep)

Positieve vrijheid is de "vrijheid tot het inzetten van je eigen vermogen". Het is de mogelijkheid om te kiezen en het eigen leven in te richten. Dit is de vrijheid waar men het over heeft wanneer het gaat over de vrije wil.

Positieve en negatieve vrijheid hangen samen. Positieve vrijheid is niet mogelijk wanneer negatieve vrijheid ontbreekt. Anderzijds is negatieve vrijheid weinig zinvol wanneer positieve vrijheid niet nagestreefd wordt. Beide vormen van vrijheid lijken op een Januskop waarvan het ene gezicht naar het verleden en het andere naar de toekomst gericht is. Vrijheid gaat altijd samen met verantwoordelijkheid. Wie vrijheid heeft om te kiezen, heeft een verantwoordelijkheid om het beste alternatief te kiezen. Het beste alternatief kan men bepalen door kennis te vergaren over hoe de wereld is en hoe men zelf is.

De rol van school voor de negatieve vrijheid is het zorgen voor een goed klimaat. De rol in de positieve vrijheid is het bieden van ruimte voor ontwikkeling. Niet alleen dat een kind zich vrij voelt om NU te doen wat het wil maar dat het ook de tools ontwikkelt om zichzelf te ontwikkelen op een manier dat het dat wil.

Vrijheid in onze school

Als we het goed doen, groeit een kind tijdens zijn/ haar schoolperiode naar groter bewustzijn. Als we het goed doen ontstaat er meer ruimte voor groei naar eigenheid en positieve vrijheid. De school scheidt in eerste instantie de voorwaarden (negatieve vrijheid = veiligheid) en helpt ontwikkelen van begrip hierover.

Kernbegrippen hierin zijn erkenning en waardering. We hechten er waarde aan *onzelf, de ander en het collectief* te erkennen en te waarderen.

Ongelijkheid bij gelijkwaardigheid

Niet iedereen is gelijk, niet iedereen is hetzelfde. Wel is iedereen gelijkwaardig. Wij kiezen ervoor om de volgende zaken te benoemen om te waarderen.

- Ruimte voor experiment
- Ruimte voor fouten
- Ruimte om opnieuw te kiezen
- Reflectie op keuzes

Vrijblijvendheid:

Ons onderwijs bestaat om verschillende redenen. Wij hebben socialiserende, kwalificerende en persoonsvormingsdoelen. Wij nemen deze zeer serieus. Wij besteden dan ook onze tijd aan deze doelen. Wij zijn gericht op ontwikkeling binnen deze gebieden.

De school is erop gericht om deze doelen te behalen en de processen hierom steeds te verbeteren (professionele organisatie). In dit concept is geen ruimte voor vrijblijvendheid.

Vrijheid is voor ons niet de afwezigheid van moeten.

Dat wat wij moeten komt voort uit het doel (de doelen) van ons onderwijs, het verhogen van ons eigen welzijn en dat van de ander.

Grenzen

De juiste grenzen vergroten je vrijheid. Zeker in een schoolse setting.

Als je een grasveld hebt waar een groep kinderen, bijvoorbeeld een klas, in de aanwezigheid van een volwassene, bijvoorbeeld een leerkracht, en er is geen hek aanwezig, dan blijven de meeste kinderen in de buurt van de leerkracht. Als er een hek om het grasveld staat dan zwermen de kinderen uit over het hele grasveld. Het hek heeft de vrijheid van de kinderen vergroot.

De juiste grenzen geven richting en veiligheid en helpen daarmee bij de ontwikkeling. Grenzen zijn soms de vrijheid: negatieve vrijheid, "vrijwaring van"

Relatie individu en de grenzen

Om dit concept werkbaar te houden maken wij eenvoudige, heldere grenzen. Vaak als gedragsregels geformuleerd. Zo willen wij dat wij zijn. Zo willen wij ons gedragen. Het spanningsveld tussen handhaving van de regels en het individuele belang/ wens proberen wij hanteerbaar te maken door bij randsituaties de volgende vragen te stellen

Dient het gedrag het hogere onderwijs doel van de actor

Dient het gedrag het hogere onderwijs doel van de omgeving

Verhoogt het gedrag het welzijn van de actor?

Verhoogt het gedrag het welzijn van een ander?

Wij herkennen ons in de uitspraak van Hegel over de verzoening van de belangen van het individu en het collectief. "Een mens is niet simpelweg vrij vanuit zichzelf, maar dankt zijn vrijheid aan de gemeenschap waarin hij leeft. Deze vrijheid heeft zich verwerkelijkt in de sociale, culturele en politieke ordening van deze gemeenschap."

In Nederland kan ieder mens zijn eigen geluk najagen dankzij onze structuren, gewoonten en de gebruiken die ons beschermen tegen onvrijheden van buitenaf.

De ware vrijheid moet begrepen worden in relatie tot de ander. Om je vrij en creatief te voelen is het noodzakelijk om je ingebed te voelen in een maatschappij. Als kind betekent dit je gezin, je ouders, je broertjes en zusje, je vriendjes en in de leeftijd van 4-23 ook school. Het gevoel van erkenning speelt hier een belangrijke rol in. De school moet een leerling het gevoel geven dat hij/ zij erkent wordt als individu en de leerling moet de school erkennen als waardevolle omgeving. Wij zien het als onze taak om hier een bijdrage aan te leveren.

Complex

Wij realiseren ons dat vrijheid een moeilijk begrip is.

Wij stimuleren vragen bij onze leerlingen en leerkrachten zoals: Wat wil ik eigenlijk? Wat wil een ander? Dergelijke vragen maken deel uit van ons onderwijs. Wij proberen te leren óver deze vrijheid en er mee om te gaan.

Wat we ervaren als vrijheid is persoonlijk, tijds- en ontwikkelings-gebonden. Vrijheid is inconsequent.

Conclusie: Vrijheid is een proces/ het is de reis en niet het doel

Wat betekent dit voor ons gedrag?

Wat verlangen we van onszelf en elkaar hierdoor?

Algemeen

We nemen elkaar serieus
Ruimte geven voor eigen verantwoordelijkheid
Ruimte geven voor verandering
Ruimte voor het maken van fouten
Eigen verantwoordelijkheid nemen
Onze grenzen zijn helder
Proactief gedragsverwachtingen duidelijk maken
We belonen positief gedrag (ratio 4 op 1)
Als we grenzen stellen dan geven we duidelijk aan waarom dit is.

Volgorde

Negeren ongewenst gedrag
Uitleggen/ verifiëren of de juiste kennis er is
Waarschuwen
Time out
Bijhouden van gedrag

Onderwijssituatie

Vrijheid van keuze/ vertrouwen op de keuze van de leerling binnen de grenzen van zijn of haar mogelijkheden en het grotere plan
Leerkracht bewaakt de voortgang van de klas en schept daarmee ruimte voor vrijheid van het individu

Er is een plan voor de klas en voor de leerling
De leerkracht weet wat van hem/ haar verwacht wordt
De leerling weet wat van hem/ haar verwacht wordt
De leerling weet waar zijn/ haar vrijheid zit

Waarde 3: Oorspronkelijkheid/ nieuwsgierigheid

Positieve kijk op het leven

Iedereen heeft een intrinsieke motivatie. Het is taak van de driehoek (ouders, school en kind) om uit te zoeken waar deze motivatie zijn oorsprong vindt voor elk kind.

Elke betrokkene bij de school wordt gestimuleerd om zijn/ haar passies te volgen en te ontwikkelen.

Er zijn altijd positieve keuzes te maken.

In elke situatie zijn keuzes te maken. Wij richten ons bij de Schoolwerkplaats op de positieve keuzes zonder onze ogen te sluiten voor de realiteit. Ons handelen is gericht op een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van onze leerlingen.

We kunnen steeds opnieuw beginnen.

In elk leven, en zeker in dat van jonge mensen, doen zich elke dag incidenten voor. Wij stimuleren een positief kritische blik naar de omstandigheden en het zelf van alle betrokkenen. Wij proberen een ontwikkeling te stimuleren om een besef van de cirkel van invloed te krijgen en daarmee het vermogen te vergroten om steeds opnieuw keuzes te maken in het leven en daarmee de invloed op het eigen leven te vergroten.

We kunnen van elkaar leren

De een is dol op vogels, een ander knutselt of kan prachtig zingen en een vierde is goed in sport. Wij vieren deze verschillen en kijken met plezier, verwondering en een open blik naar de mensen om ons heen. Wij laten ons inspireren door wat we niet kennen en leren graag nieuwe vaardigheden.

Growth mindset

Kinderen met een growth mindset geloven dat ze slimmer kunnen worden. Ze richten zich op hun persoonlijke ontwikkeling, zijn niet vies van hard werken en zien falen als een vanzelfsprekend onderdeel van het leerproces.

Kinderen met een fixed mindset daarentegen geloven dat hun intelligentie vaststaat. Ze richten zich daarom meer op het bewijzen van hun intelligentie of het verbergen van een gebrek daaraan. Ze zijn bang voor het oordeel van anderen en vermijden situaties waarin ze kunnen falen.

De Schoolwerkplaats kiest elke dag, elk moment voor het hebben van een growth mindset: Het kan! We kunnen groeien, allemaal! Fouten maken is goed!

We hebben zin in de dag want er is zoveel te

Leren (cognitief)

Ervaren (sensorisch)

Voelen (emotioneel)

Vanuit deze fundamenteel positieve grondhouding kunnen wij niet anders dan de volgende aspecten enorm waarderen:

Diversiteit: Hiervan kunnen we leren, geïnspireerd raken en van genieten.

Identiteit en uniciteit: Wij zijn trots op wie we zijn. Waar we in verschillen van de ander. Wij waarderen de ander ook omdat hij uniek is.

Autonomie: Wij waarderen onze eigenheid. Zijn trots op ons eigen vermogen om ons eigen leven in te richten en onze eigen beslissingen te nemen.

Eigen drijfveren en passies: Niet alleen je eigen eigenheid maar juist nieuwsgierig zijn naar die van een ander

Wat betekent dit voor ons gedrag?

Wat verlangen we van onszelf en elkaar hierdoor?

- Vriendelijkheid/ compassie
- Vrolijk
- Oprechte interesse
- Optimisme
- Hoge verwachtingen
- Steeds opnieuw positief
- We gaan uit van de goede intentie van de ander. Ook al is dat niet altijd makkelijk. We proberen te begrijpen wat er gebeurt. Vanuit dat begrip proberen we te handelen.
- We vragen hulp. Als we iets of iemand niet begrijpen dan vragen we hulp aan elkaar.
- Leerkracht gedraagt zich als rolmodel

